

راعت و بوعه ز

کولب و بارکرن بو ئه ردی موئاب

ول روژیت کاربه دهستی یا قازیا برسه کا
«کولب» مه زن که ته دناڤ وه لاتی دا - و زه لامه ک
ژ «بیټ له حما» یه هودای ل ئه ردی موئاب ل گهل
ژنا خو و هه ردو کوپیت خو بارکرن و ناڤی وی
زه لامی «ئه لیمالک» بی و یی ژنا وی «نوعمی» بی
و هه ردو کوپیت وی، ئیک «مه حلون» بی و یی
دی «کیلون» بی و ئه و ئه فراتی بین ژ خه لکی
بیټ له حما یه هودا بین و بو وه لاتی موئاب
بارکرن و ل ویری ئاکنجی بین و ئه لیمالکی میړی
نوعمی مر - و ژنا خو و هه ردو کوپیت خو
هیلان. ئه ویت دوو کچیت موئابی مه هر کرین.
ناڤی ئیک ژ وان «عورفه» بی و یا دی «راعت»
بی و نیژیکی دهه سالا ویری مان و پاشی
مه حلون و کیلون مرن و هوسا ژنک ما بی میړ و
کوپ و ما ب تنی.

نوعمی و هه ردو بیکیت وی

و نوعمی هیشتا ل موئاب بی و گو له لئ بی کو
خودانی ملله تی خو یی پیروز کری و ئه ردی وان
یی ب به ره م ئیخست. ئینا ئه و هه ردو بیکیت
خو رابین و چوونه وه لاتی وی و هه ردو بیکیت
وی ل گهل وی چوون ده می فه گه پای بو یه هودا.
و نوعمی گوته هه ردو بیکیت خو: «هه ر ئیک ژ
وه هه رن مالا دهیکا خو و بلا هه روه کو وه چاکی
ل من و میړیت خو بیټ مری کرین - خودان وه
پیروز بکت، و بلا خودان وه ب دوو میړیت دی
بیټ باش خه لات کت.» و هه ردو ماچیکرن و
که تنه گریی - و ب دهنگه کی بلند گرین. به لی
وان گوته: «نه، ئه م دی ل گهل ته ئین ملله تی
ته.» ئینا نوعمی به رسف دا: «کچیت من - هین
فه گه رن - دی بوجی ل گهل من ئین؟ ما ئه ز دی
شیم کوپا بیم و دا مه زن بین و ببنه میړیت وه؟
کچیت من هین فه گه رن و هه رن. ئه ز یا پیر بیم و

ئه ز کیر هندئ نایم بیم ژنا زه لامه کی - و
هه تا هه کهر من بقیت ئه ز ئه شه فه شی بکم و
کوپا زی بیم، هین دی چافه ریی کن هه تا مه زن
دبن؟ و ما هین دی ژ به ر وان مینن نه شیکری؟ نه
کچیت من، ئه ز گه له ک ژ به ر وه پوسیدمه،
چونکو خودانی ئه ز سزادام و زیان گه هشته وه
ژی.» و پاشی جاره کا دی زی ب دهنگه کی بلند
گرین - و عورفی خه سیا خو ماچی کر و چوو -
به لی راعت ما ل گهل و ژیتفه نه بی.

راعت بریاری دد ل گهل خه سیا خو بمینت

ئینا نوعمی گوته: «وا هه نی ژنتی یا ته فه گه ریا
و گه هشته ملله تی خو و خوداییت خو. و تو زی
وه کو وی بکه.»

ئینا راعتی به رسفا وی دا: «تو من ته نگاڤ نه که
کو ئه ز ته به یلم چونکو تو کیفه بچی، ئه ز دی ل
گهل ته چم. و تو ل کیفه بمینی، ئه ز دی ل ویری
مینم - ملله تی ته، ملله تی منه - و خوداییت ته
یی منه. تو ل کیفه بمری - ئه ز دی ل ویری مرم
و ئیمه فه شارتن - و بلا خودان ب دژوارترین
سزای من سزا بدت هه کهر ئه ز ته به یلم - و ژ
مرنی پی فه چ تشت مه ژیکفه ناکت.» و ده می
دیتی ئه و سورهل سهر هندئ دی ل گهل چت.
و ئیدی ژ هندئ راوه ستا کو وی قه بیل بکت کو
فه گه رت. و ب ری که تن و هه تا گه هشتینه
بیټ له حم و چاوا گه هشتین و کهس و کاریت وی
گه له ک به حسا وی کرن و پسپارا ژ ئیک و دوو
دکرن: «ئه ری ئه شه نوعمی یه؟» ئینا گوته وان:

«هین نه بیژن من نوعمی. به لی بیژن من «موره»
چونکو خوداییت ب شیان ژینا من یی ته حل کری.
ئه ز تزی دهرکه تم - و خودانی ئه ز ده ست قاله
فه گه ریا نه دم. قیجا هین دی بوجی بیژنه من
نوعمی و خودانی ئه ز ره زیل کرم، و یی ب شیان
ئه ز ب به لا ئیخستم؟» و هوسا نوعمی و بیکا وی
راعتا موئابی ژ وه لاتی موئاب فه گه ریان. و
گه هشتنا وان بو بیټ له حم ل ده ست پیکا ده می
دورینا جه می بی.

راعت گولیت گه نی لیکدت

و نوعمی مروفه کی ده وله مند و پشت گهرم
هه بی. ژ هوزا ئه لیمالکی میړی وی بی، ناڤی وی
«بوعه ز» بی. و راعتا موئابی گوته نوعمی:
«به یله ئه ز بچم چه می و گولیت ژ ده ستی هه ر
که سه کی ژ من رازی بت بکه فت لیکدم.» ئینا
به رسفا وی دا: «هه ر په کچا من.» و چوو چه مه کی
و ده ست ب لیکدانا گولیا ل دیف پالا کر.

بوعه ز فه رمانا پالیت خو دکت و چاکی

ل راعتی بکن

و ئه و پارچی چه می یی راعتی گولی ژ
لیکدان دهرکه ت چه می بوعه زی ژ هوزا
ئه لیمالکی و بوعه ز ژ بیټ له حم هات. و گوته
پالا: «خودان ل گهل وه بت.» ئینا به رسف دا:
«خودان ته پیروز بکت.» و بوعه زی پسپار ژ
خولامی خو کر ئه وی به رپرسی پالا: «ئه شه کچکا
هه نی کی یه؟» ئه وی به رسف دا: «ئه و کچه کا
موئابی یه ژ وه لاتی موئاب ل گهل نوعمی یا
زفری. و داخواز کر و گوت: «به یلان ئه ز گولیت ژ
پشتیا دکه فن لیکدم ل دیف پالا، و ئه و هه ر ژ
سپیدی و هه تا قی گافی لیکدت. و بهس پچه کی
بیټنا خو یا ل بهر سه به ری فه دای.»

ناخفتنا بوعه زى ل گه راعوتی

و بوعه زى گوته راعوتی: «گوهمی خو بده من کچا من - تول فیرى بمینه گولیا لیکده و نه چه چ چه میت دی - ول گه ل مه لوکداریت من پیټ ژنک به و ژوان شه نه به. و چافى ته ل وی چه می بت نه وی پاله دورین ول دیف وان هه په و من یی گوتی خولاما که س چ خرابی ل ته نه کن. و هه کهر تو تیهنی بی، هه په ژوان نامانا فه خو پیټ نه وان تژی کرین.» و سرى خو چه مانده نه ردی و گوتی: «چاوا نه ز که تم جهی رازیبنا ته و نه ز بیانی؟» و بوعه زى به رسفا وی دا:

«گه هشته من نه و چاکیا ته ل خه سیا خو کری پشتی مرنا میړی ته - و گه هشته هندى ته دی بابیت خو و نه ردی ده یکبنا خو حه می هیلان. و تو هاتی ده ف ملله ته کی بیانی و تو وان

ناسناکری. بلا خودان، خودایى ئیسرائیلیا ته پیروز بکت، نه وی تو هاتی خو ل بن چه نگیت وی بپاریزی، و ب گورده چاکیا ته ل ته بکت. و بلا کریا ته ز ده ف وی بت و بى کیماتی بت.» و

گوت: «خوزیکا نه ز هه ل جهی رازیبنا خودانى خو بام. و ته دلی من خوش کر، و ته دلی جاری یا خو شاد کر. و د سهر هندى را نه ز جاری په که ته ب تنی نائینم.» و دهمی بی په دهمی خوارنى، بوعه زى گوتی: «وهره پیټش و هنده ک نانی بخو،

و پارى خو بکه د نا ف مه یی دا.» و ب ته نشت پالافه رینشت و هنده ک زاد دایى و خوار و تیړی و ژى زیده کر. و پاشی رابی دا گولیا لیکدت. و بوعه زى فه رمانا خولامیت خو کر و گوت: «بهیلن

بلا گولیا د نا ف به را بهرملیت جه می ژى لیکدت و چ لى نه کن. به لى هنده ک گولیا ژ نا ف بهرملای ژى دهرنخن و بلا بو خو لیکدت و هین وی ته نگاف نه کن.»

بوعه ز مروفى نوعمى په

و راعوتی هه تا ئیقاری گولی لیکدان - و پاشی نه و گولیټ لیکدان قوتان و نه و گولیبه

دهرکه تن «ئیفه یه ک» ژ جه می (نیزیکى بیست و چار لیترا ژ جه می) و هه لگرت و چوو باژیری. و چافى خه سیا وی ب جه می وی کت و پاشی نه و خوارنا ژ وی زیده کری ئینا دهرى و دا خه سیا خو. و نه وی پسیار ژى کر: «نه فرو ته ژ کیفه لیکدا؟ و ته ل کیشک چه می شول کر؟ بلا خودان وی پیروز کت نه وی دلوفانی ب ته برى.» و

راعوتی به حسا وی مروفى کری ل چه می وی شول کری و گوت: «نافى وی زه لامى من ل چه می وی شول کری نه فرو بوعه زه.» و نوعمى گوته بیکا خو: «بلا خودان پیروز بت چونکو نه و چاکیا خو ژ ساخ و مریا نافه گرت.» و پاشی هه ر گوت: «نه و زه لاهه مروفى مه یه. و نه و ئیک ژ

سه میانیت مه یه.» راعوتا مونابى گوت: «داخواز ژ من کر نه ز ل گه ل خولامیت وی بم هه تا کو دورینا خو ب دیمای دئینت.» ئینا نوعمى گوته راعوتی بیکا خو: «بو ته باشه تول ل گه ل خودامیت وی بی. هه کهر ته ل چه مه ک دی شول کر، نه و هکو زیانه ک ب گه هته ته.» و راعوتی ل گه ل کچیت بوعه زى شول کر. نه ویټ ئیشی لیکدان هه تا دوربنا گهنمى و جه ها ژى خلاص بی یه. ول گه ل خه سیا خو ما.

نوعمى بهر گهرمانی دکت، راعوتی بدت شی

و روژه کی نوعمى گوته بیکا خو راعوتی: «ته دقیت نه ز بو ته ل میړه کی بگه پم و چافى خو بدت ته و بکه فی د خوشیادا؟ مانه بوعه ز نه وی ته ل گه ل کچیت وی شول کری مروفى مه یه؟ نه و

دی نه ف شه فه بیده را جه می دته باى. فیجا خو بشو و جوانترین جلکیت خو بکه بهر خو و بیهنا خوش ل خو بکه - و تو هه په بیده ری. و تو ده هیله ته ل ویړى ببینت هه تا ژ خوارن و فه خوارنا خو خلاص بت. و دهمی دقت - تو جهی نفتنا وی بزانه - و پاشی هه په ده ف لحتفا وی ژ سهر پیټ وی راکه - ول ویړى خو دریز بکه. نه و دی نیشا ته دت کا دی چ کی.» ئینا به رسفا دا: «هه چیا ته گوتی نه ز دی کم.»

راعوت سهره دانا بوعه زى دکت

و راعوت چوو بیده ری و هه چیا خه سیا وی گوتی ب جه ئینات. و پشتی بوعه زى خوارى و فه خوارى و تیړی به و چوو داکول کوشى دیمایى ژ کوما جه می بنقت، راعوت ژ دزی فه چوو و لحتف ژ سهر پیټ وی راکر ول ویړى نفتست. ول نیفا شه فی زه لامى خو وه رگپرا و تیک چوو و پاش ژ خه و رابی ول خو زفرى - و ددیتنا دیتی ژنکه ک یا ل ده ف پیټ وی نفتستیه. پسیار کر: «تو کی ی؟» ئینا به رسفا دا: «نه ز راعوتم خوداما ته مه. فیجا تو لیفا کراسى خو ب خوداما خودا بکه چونکو تو مروفى مه یی و

سه میانى.» ئینا گوت: «بلا خودان ته پیروز بکت کچا من، چونکو نه و چاکیا ته نوکه دیار کری ژ یا بهری نوکه پتره. تو نه چوو ده ف خورتا، چ ده وله مند بن و چ هه ژار بن. و فی گا فى تو نه ترسه کچا من. نه ز دی هه چیا تو دخوازی بو ته کم. خه لکی باژیری من هه می دزانن تو ژنه کا بهرکه تی. راسته نه ز مروفى ته مه و سه میانم، به لى سه میانه ک دی یی هه ی ژ من نیزیکتره. تو نه ف شه فه بنقه. ول سپیدی هه کهر نه وی ژ من نیزیکتر و هه قتر ب خزمه تا سه میانى رابی و تو مه هر کری، نه و گه له ک باشه. و هه کهر قه بیل نه کر ب خزمه تا سه میانى رابت، نه ز ب خودانى ساخ سیند د خوم دی ته مه هر کم. و تو فی گا فى هه تا سپیدی بنقه.»

بۆعه‌ز جه‌می ددت راعوتی

و ل ده‌ف پی‌ت وی هه‌تا سپیدی نقت. و هیشنا تازی گه‌ورک رابی وه‌سا تازی بی که‌سی هه‌قالی خو ناسنه‌کری، گوتی: «نه‌بیژه که‌سی تو یا هاتی بی‌ده‌ری». و هه‌روه‌سا گوتی: «ئو قوتکی ل سه‌ر ته‌ بینه و بگره». و ئه‌وی وه‌ کر. و شه‌ش ئامانیت جه‌می بو کرنه سه‌ر (نیزیکی سه‌ر و شه‌ش لی‌ترا). و دانان سه‌ر ملی وی و پاشی چوو باژیری. و راعوت چوو ده‌ف خه‌سیا خو و پسپار ژێ کر: «چ چیبی کچا من؟» و هه‌چیا زه‌لامی لی‌ کری گوته‌ خه‌سیا خو. و گوت: «و شه‌ش ئامانیت جه‌می دانه من و گوت: «ده‌ست قاله نه‌چه ده‌ف خه‌سیا خو.» ئینا نوعمی گوتی: «خو بگره کچا من، هه‌تا ئه‌م دیمایی بزاین چونکو زه‌لام ناراه‌وه‌ستت هه‌تا حه‌می ب دیمایی نه‌ئینت.»

و بۆعه‌ز چوو گوره‌پانا ده‌رگه‌هی باژیری و ل وی‌ری رینشت. و چ پی‌قه نه‌چوو. و ئه‌و خزمی سه‌میان د وی‌ری را بووری ئه‌وی بۆعه‌زی به‌حس کری و گوتی: «وه‌ره قیری ئه‌ی هه‌قال و رینه.» و هاته ده‌ف و رینشت. و بۆعه‌زی گازی کر ده‌ه زه‌لاما ژ ره‌سپیت باژیری - و گوته وان: «ل گه‌ل مه‌ل قیری رین.» و رینشتن. و پاشی ل سه‌میانی خزم زق‌ری و گوت: «نوعمی، ئه‌وا ژ وه‌لاتی موئاب قه‌گه‌پیای، دقیت پارچی ئه‌ردی مروفی مه‌ ئه‌لیمالکی بفروشت، و من گوت ئه‌ز دی بیژمه ته: چه‌می ل ده‌ف فان زه‌لامیت رینشتی بکره و د حوزیرا ره‌سپیت مله‌تی من - قیجا هه‌که‌ر ته‌ بقیت خو ژێ بکره و هه‌که‌ر ته‌ نه‌قیت بیژمه من. چونکو د دیف ته‌دا من هه‌ق یی هه‌ی بکره.» ئینا زه‌لامی به‌رسقا وی دا: «ئه‌ز دی کره.» ئینا بۆعه‌زی گوت: «روژا تو ئه‌ردی ژ نوعمی بکره، ل سه‌ر ته‌ ئه‌وه تو راعوتا موئاب مه‌هر بکی داکو تو نافی مری ل سه‌ر میراتی وی

ساخ بکی.» ئینا سه‌میانی ژ هه‌مییا نیزیکر

گوت: «ئه‌ز نه‌شیم چه‌می بکره. هه‌که‌ر من کری دی میراتی خو پیچ کم. قیجا تو پیش من قه چه‌می بکره چونکو ئه‌ز نه‌شیم خو ژێ بکره.»

بۆعه‌ز ئه‌ردی دکرپ و راعوتی مه‌هر دکت

و به‌ری ره‌وشتی ئیسرائیلیا ئه‌و بی. ده‌رباره‌ی گوه‌ورینی و پیشقه‌کرینی بو چه‌سپاندنا هه‌می کو زه‌لام شمکا خو بیخت و بدت بکره، داکو کرپن و فروتن و گوه‌ورین بیت کاره‌کی ده‌ستوری. و ئه‌و سه‌میانی نیزیکی گوته بۆعه‌زی: «بو خو بکره» و شمکا خو ئیخت. و بۆعه‌زی گوته ره‌سپیا و ئه‌و مروقت ل دورا: «هین شاهدن من هه‌می تشتی ئه‌لیمالکی و هه‌ردوو کورپت کیلونی و مه‌حلونی هه‌ین ژ ده‌ستی نوعمی کرپن. و هه‌ر وه‌سا راعوتا موئابی ژنکا مه‌حلونی من کرپ داکو ببته ژنا من، داکو نافی مری ساخ بکم ل سه‌ر میراتی وی. و نافی وی دناف برایت وی دا به‌رزه نابت و ژ په‌رتوکا باژیری ناچت. و هین ئه‌فرو شاهدن ل سه‌ر فی چه‌ندی.» و ئه‌و مروقت ل ده‌ف ده‌رگه‌هی باژیری و ره‌سپیا ژێ گوتن: «ئه‌م شاهدين - بلا ژنکا دئیتته د مالا ته‌دا وه‌کو «راحیلی» و «لیئی» بت، ئه‌ویت مالا یه‌عقوبی ئافاکرین. و بلا دوينده‌ها ته‌ دناف ئه‌فرا ته‌دا ژیده بت - و نافی ته‌ دناف بیت له‌حم دا به‌لا ف بت. و بلا دوينده‌ها ته‌، یا کو خودان ژ فی ژنکی ددته ته‌، ته‌مه‌ت دوينده‌ها فاره‌س بت یا کو تاماری بو یه‌هودای بی.» و بۆعه‌زی راعوت مه‌هر کر و چوو نقینا وی و کورپه‌ک ژێ بی. و ژنکا گوته نوعمی: «بلا خودان پیروز بت ئه‌وی تو ژ سه‌میانی بی به‌هر نه‌کری ئه‌فروکه. و بلا نافی وی ل ئیسرائیل به‌لا ف بت چونکو بیکا ته‌ ئه‌وا هه‌ ژ ته‌ کری، بو ته‌ ژ حه‌فت کورپا باشتره و ئه‌و بجیکه ئینا داکو ببته ئه‌گه‌را ساخ کرنا ده‌رونا ته‌ و ته‌ ل پیری خودان

بکت.» و نوعمی کورپه‌ک کره د کوشا خودا و

خودان کر. و جیرانیت وی گوتن: «نوعمی کورپه‌ک

بی» و نافی وی کرن «عوبید». و ئه‌و بابی

«یه‌سی» یه‌ بابی داودی پاشایه (پیغه‌مبه‌ره).

ده‌یکبينا عوبیدی، باپیری داودی

و ئه‌قه‌نه دوينده‌ها فاره‌سی:

فاره‌س حه‌سرون رادا

و حه‌سرونی رام رادا.

و رامی عه‌مینا رادا

و عه‌مینای نه‌حشون رادا.

و نه‌حشونی سه‌لمون رادا

و سه‌لمونی بۆعه‌ز رادا

و بۆعه‌زی عوبید رادا

و عوبیدی یه‌سی رادا.

و یه‌سی داوود رادا.

- په‌رتوکا راعوتی